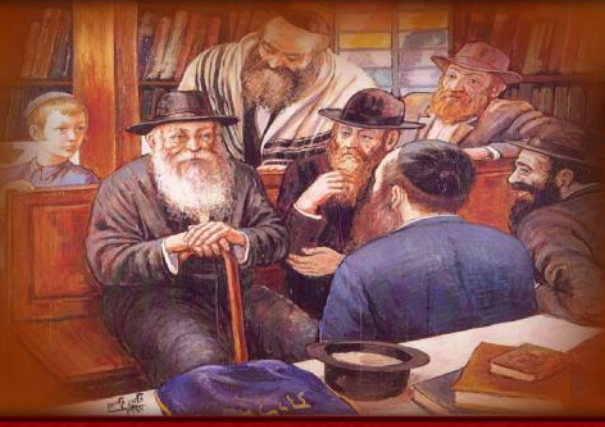

סיפורי צדיקים

גליון קצ"ד
שנה ה' תשע"ו

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשפחת קליין על האישור לשימוש בחומה

סיפורי חז"ל

ויבס הענן את אהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן (מ' - ל"ד)

"וכבוד ה' מלא את המשכן". כיון שנעשה המשכן הלך משה והרכין אזנו במשכן. אמר משה שמא תאמר שיש בלבו של הקדוש ברוך הוא על ישראל על מעשה העגל? שעד עכשיו הוא עומד בכעסו כנגדם והוא בקושי עמהם, או הוא מתרצה להם והוא נוהג במידת רחמים עמהם. מיד פייסו הקדוש ברוך הוא שאין בלבו על ישראל כלום, ואמר כמו לשעבר עד שלא עשו אותו מעשה הייתי נוהג עמהם במידת הרחמים, כך עכשיו אנהוג עמהם במידת הרחמים. באותה שעה שמע משה קול נאה משובח, אמר הקדוש ברוך הוא למשה לשעבר היתה איבה ביני לבין בני, שנאה ביני ובין בני, תחרות ביני ובין בני, אבל עכשיו שנעשה המשכן, אהבה ביני ובין בני, שלום ביני ובין בני, אימתי היה שלום לישראל, בזמן ששכן כבוד הקדוש ברוך הוא במשכן "וכבוד ה' מלא את המשכן."

(במד"ר י"ב - א')

פרשת השבוע

ויהי בחדש הראשון הוקם המשכן (מ' - י"ז)
מסופר: הרה"ק רבי חנוך צבי מבענדין זיע"א פגש את הגה"ק רבי מאיר שפירא זיע"א כשהוא מתרים ועושה נפשות למען בניין ישיבתו "חכמי לובלין", סח לו רבי מאיר שפירא: נאמר בפרשת פקודי "ויקם משה את המשכן" (מ' י"ח) ונאמר בפסוק שלפניו "הוקם המשכן" כאילו הוקם מעצמו, מה פשר הדברים, ועוד אמרו חז"ל במדרש תנחומא שהצטער משה על שכולם תרמו למשכן חוץ ממנו, ולכן פייסו הקב"ה בהקמת המשכן, ולמה באמת לא תרם? והביאור הוא: הבעש"ט הקדוש זיע"א התפלל פעם אחת עם החבריא שלו בהתלהבות גדולה מאד, ולאחר מכן גילה שהיה להם כל המעלות, חוץ משיברון לב והכנעה. גם למשכן היה דבר זה חסר והמסוגל ביותר לכך היה משה רבינו, שחשב על עצמו שכאילו לא תרם מפני מגרעות כוונותיו בתרומה לעומת כל יהודי אחר שטוב ממנו, ובאמת משה רבינו הוא שהקים את המשכן בשיברון לב. וזהו גופו של המשכן הקמה הרוחנית, והוא לא ידע מזה לגודל שפלות רוחו ודמה עליו כאילו הוקם המשכן בעצמו.

בגדי שרד לשרת בקודש (ל"ט-א)
מסופר על הרה"ק רבי ישעיה מפראגא זיע"א, שאחרי נישואיו החל להנהיג עדה ולבש בגדי לבן. באו וסיפרו זאת לידידו הרה"ק בעל "חידושי הרי"ם מגור זיע"א. וביקשו ממנו תלמידיו שילך לפראגא לומר לו דברי מוסר עבור זה. אמר להם הרבי: "ממה נפשך, אם הוא רבי, נחא, ואם לאו, אינני רוצה לצער את חברי". פעם אחת בערב ראש חודש למד ה"חידושי הרי"ם שיעור עם תלמידיו ועסקו בסוגיא עמוקה ופלפלו בה הרבה. אמר הרבי לתלמידיו: "בואו ונלך לפראגא". כשבאו שמה, שמחו יחד שני הרעים האהובים. בתוך הדברים החל הרה"ק רבי ישעיהו מפראגא לשוחח בסוגיא זו והציע בה פלפול נאה. אותה שעה אמר ה"חידושי הרי"ם" לתלמידיו: נו! "מה רציתם ממנו?". באותו לילה ערך רבי ישעיהו סעודת גדולה לכבוד ר"ח, ואחר הסעודה ליווה את ה"חידושי הרי"ם" עד לביתו בווארשא. וכשבאו לוורשא, ליווה ה"חידושי הרי"ם" בחזרה את רבי ישעיהו, וכך חזרו כל הלילה.

זמני השבת

זמני יציאת השבת:

ירושלים: 6:22 ת"א: 6:24 ר"ת: 7:02

זמני כניסת השבת:

ירושלים: 5:09 ת"א: 5:24

פרשת פקודי

המשיח יושב ומחכה שהיהודים יענו אמן

סיפור המעשה אירע לפני קרוב לחמש מאות שנים, בזמנו של הגאון הקדוש רבי מרדכי יפה "בעל הלבושים" זיע"א, (יומא דהילולא ג' אדר) בהיותו רב וראש ישיבה באחת העיירות הקטנות של פולין, הגיעה אל רבי מרדכי יפה משלחת מהעיר פוזנן ובידה כתב רבנות, לבוא ולכהן אצלם כרב בית דין וראש ישיבה, רבי מרדכי יפה הסכים להצעה, אולם אמר לחברי המשלחת כי לפני שישב על כס הרבנות של עירם, עליו להשתלם תחילה בחכמת עיבור החודש, דבר הדורש ידיעה יסודית באסטרונומיה, ולשם כך עליו לנסוע לאיטליה וללמוד שם אצל אחד מחכמי הספרדים הידועים כבקיאים במיוחד בחכמה זו. שלוחי פוזנן קיבלו את התנאי, והם הודיעו בשם ראשי קהילתם כי הם מוכנים לחכות עד שרבי מרדכי יפה ישתלם בחכמת עיבור החודש, ויבוא לכהן פאר בעירם. ואכן למחרת היום שם "בעל הלבושים" את פעמיו לדרך, הגיע לוונציה שבאיטליה והתארח בביתו של החכם הספרדי רבי אבוהב זיע"א, הלה קיבל אותו בסבר פנים יפות, והסכים ללמדו את חכמת האסטרונומיה. שלשה חדשים ישב רבי מרדכי יפה בביתו של רבי אבוהב, הם למדו תורה וחכמה, ובמיוחד הדברים שהיו נחוצים לו להשתלמותו בחכמת העיבור.

באחד הימים כאשר השניים ישבו ולמדו, נכנס לחדר בנו הקטן של החכם הספרדי ובידו פרי, הילד בירך על הפרי בורא פרי העץ, ואביו ענה אחריו אמן, אולם רבי מרדכי יפה שהיה שקוע בתלמודו, לא השיב בו ולא ענה אחריו אמן. החכם הספרדי השתומם מאד, ונזף בתלמידו על כי לא ענה אמן אחרי הברכה, רבי מרדכי יפה קיבל את הנוזיפה, ולא התראה לפני רבו לפי הדין במשך שלושים יום. לאחר מכן בא אל רבו וביקש ממנו סליחה ומחילה, ולפני שרבו מחל לו, אמר לו דברים כדרבנות על החובה לענות אמן, וביקש אותו להתחייב להקפיד על עניית אמן, ללא הבדל אם הוא שומע את הברכה בבית המדרש בתפלה בציבור, או משפתיו הטהורות של ילד יהודי, יחד עם זאת אמר הרב אבוהב לתלמידו כי הנוזיפה לא כיפרה לגמרי על חטאו, וכי תיקונו יהיה שבכל מקום בו יעבור בדרכו הביתה, ישא דרשות בזכות עניית אמן, ויעורר את הלבבות לקיום מצוה זו שהיא מוזנחת וצריכה חיזוק גדול, כמו כן ביקש את רבי מרדכי יפה לצוות על בניו ועל בניו אחריו, להקפיד על קיום מצוה זו של עניית אמן. וכשהבטיח כל זאת, מחל לו רבו בלב שלם.

בהודמנות זו סיפר לו הרב אבוהב את הסיפור הבא, וביקשו לחזור עליו בכל הזדמנות אפשרית: לפני שנים חי בספרד יהודי תלמיד חכם וצדיק שהיה קרוב למלכות, המלך נהנה מחכמתו של ידידו היהודי ונוהג היה להיוועץ בו מפעם לפעם בכל מיני עניני

המלוכה. למלך ספרד היה גם כומר אישי שונא ישראל מובהק, שנא במיוחד את ידידו היהודי של המלך, כומר זה השתדל תמיד להסב צרות ליהודים שישבו במדינת המלך, ומפעם לפעם הציע הצעות לגירוש היהודים, הצעות אלו נתבטלו תמיד בהשפעת ידידו היהודי של המלך, ודבר זה העלה עוד יותר את חמתו של הכומר, שגמר אומר לסלק את היהודי מן הדרך ויהי מה. הוא חיכה לשעת כושר שלא איחרה לבוא.

פעם כאשר המלך נזקק לכסף, יעץ לו הכומר לגרש את כל היהודים, ולהחרים את רכושם לטובת אוצר המלוכה, שוב באו מנהיגי הקהילות אל ידידו היהודי של המלך, וביקשוהו להתערב לביטול הגזירה, בבואו לארמון נתקבל על ידי המלך בידידות חמימה כתמיד, דבר זה שימח מאד את היהודי השתלדן שהיה סמוך ובטוח כי גם הפעם יעלה בידו לבטל את הגזירה. בינתיים הגיעו פקידי מלוכה חשובים וביניהם גם כומר האיש של המלך, והלה ניהל עמהם שיחה. היהודי שלנו נזכר כי עדיין לא התפלל מנחה, ומאחר שהיה כבר מאוחר במקצת, ניצל את ההזדמנות שהמלך היה עסוק עם אורחיו האחרים, נעמד לו בפניה שקטה והחל להתפלל שמונה עשרה.

להזדמנות זו חיכה הכומר הערמומי, הוא קם פתאום ואמר כי הוא יתן למלך ברכה קדושה, וכל הנוכחים יענו אחריה אמן, כאשר סיים את ברכתו, ענו כולם אמן פרט ליהודי שלנו שעמד והתפלל שמונה עשרה. הכומר העמיד פנים כמי שמצטער מאד, הוא פכר את ידו, תפס את ראשו וצעק שהיהודי קלקל לו את הברכה, בכך שלא ענה אמן, הנה זהו הידיד היהודי הנאמן שלך צעק למלך, הוא לא רוצה ליטול חלק בברכתך, בגלל שבלבו הוא בו לך, וחורש נגדך מזימות, סינן הכומר הארסי. חמתו של המלך בערה להשחית נגד היהודי שכה העליבו, הוא ציווה להוציאו מיד להורג במיתה משונה ולשלחה למשפחתו. מובן מאליו כי הפעם לא היה מי שיבטל את גזירת הגירוש, וכל היהודים גורשו ממדינת המלך, מזלו הנורא של היהודי הצדיק הפיל אימה ופחד על כל היהודים, ויותר מכולם התרגש רבה של הקהילה, שהיה חברו של הקדוש, אותו הוא הכיר בתור ירא שמים מושלם הנזהר במצוה קלה כחמורה, הרב התפלא ולא יכול היה להבין מדוע היה סופו של צדיק כזה כה חמור, הוא לא הטיל כמובן ספק בצדקת ההשגחה העליונה, והיה ברור לו כי הצור תמים פעלו, אך בכל זאת היה רוצה לדעת על מה ולמה קרה לצדיק מה שקרה, הוא רצה לדעת מה היה חטאו של הצדיק שגרם למות כה משונה, הרב רצה לדעת זאת כדי להזהיר את היהודים לבלתי יחטאו, התענה הרב בצום תעניות אחדות, והתפלל וביקש שיוודעו לו מן השמים את סיבת הדבר. בקשתו נענתה והצדיק בא אליו בחלום, כדי להודיע פשר הדבר וכך אמר לו:

צדק ונמשל

שנראה מעלת חברנו ולא את חסרונו

משל לבן שעזב את בית אביו, ונדד במרחקים במדינות אחרות ימים רבים. כשחזר, התפאר לפני אביו כי הוא למד לעשות מנורה תלויה, וביקש מאביו שיאסוף כל בעלי אומנות זו בעירו כדי שיראה להם חכמתו באומנות. עשה אביו את בקשתו ואסף את כל האומנים במלאכת זו, הוציא הבן מנורה מכוערת והראה להם, הלך האב אצל כולם לשאול דעתם על המנורה, והודו לו כי היא נראית בעיניהם מכוערת מאוד, אף על פי כן התפאר הבן לאמר: הראתי לכם חכמתי באומנות זו. אמר לו האב והרי אין היא נראית יפה בעיני כל בעלי האומנות. השיב לו הבן, דווקא בזה הראיתי גדולתי, כי הראיתי לכולם חסרונותיהם, כי במנורה זו ישנן כל המגרעות של כל אחד מהאומנים, הלא תראה אצל זה חלק פלוני מכוער, אצל השני חלק זה עשוי יפה, אלא שחלק אחר מכוער, וכן אצל כולם, מה שנראה רע בעיני זה, נראה יפה בעיני חברו, ואני עשיתי מנורה זו, כשהיא מורכבת מכל המגרעות של כל אחד ואחד, כדי להראות לכל אחד שאין בו שלימות, ומה שנראה בעיניו טוב ויפה, נראה בעיני חברו רע ומכוער. אבל באמת יכול אני לעשות מנורה משוכללת.

והנמשל אילו ידענו את כל החסרונות והעיכובים של כל דבר, היינו יודעים מהות הדבר, אף שלא ראו את הדבר מעולם. אין אדם דומה לחברו, וכל הצורות היו באדם הראשון היינו בתיבת "אדם" בלבד, כל המאורות היו נכללים בתיבת "אור" בלבד וכן מעשי בראשית. ואפילו העלים של האילן אין עלה אחד דומה לחברו. ויש חכמות בעולמנו שאפשר לחיות עם החכמות בלבד בלי אכילה ושתייה.

(הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א)

אל תדאג ואל תפחד, אני באתי בזה לומר לך את הסיבה מדוע היה סופי ככה, למה ומדוע זכיתי לגור דין קשה כזה, ובכן אתה הלא יודע כי הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, חטאי היחידי היה, כי פעם אחת החסרתי עניית אמן אחד, כאשר בני הקטן ברך המוציא לחם מן הארץ, זה היה איפוא חטאי היחידי, אולם הקב"ה האריך אפו ודחה את מתן העונש לשעת מצוא, שעה זו באה, כאשר לא עניתי אמן על ברכת הכומר, והמלך הרגיש עצמו נעלב מאד, בשעה זו העמידו אותי לדין בפני בית דין של מעלה, והקטיגור אמר, הלא דברים קל וחומר, ומה לפני מלך בשר ודם נחשב לעבירה חמורה, אם לא עונים אמן על ברכה שמברכים אותנו, בפני מלך מלכי המלכים הקב"ה על אחת כמה וכמה, וכך יצא דיני למיתה, ונענשתי על שלא עניתי אמן על הברכה שבירך בני הקטן.

ועתה ידידי אמר הצדיק לחברו בחלום הלילה, ספר נא את הסיפור הזה לבני ביתך, ולכל היהודים הבאים במגע עמך, כדי שיידעו להזהר כולם בענין החמור הזה של עניית אמן אחרי ברכה, למרבה הצער אין היהודים נוהרים בכך וזו גם אחת הסיבות מדוע המשיח עדיין לא בא עד כה, במיוחד שהיהודים מזולזלים בעניית אמן אחרי שתי ברכות הקשורות בעניין הגאולה, האחת היא ברכת "המחזיר שכינתו לציון", שמיד אחריו אומר הקהל מודים דרבנן, מבלי שיענה תחילה אמן על הברכה, והברכה השניה היא: ברכת "הפורס סוכת שלום" גם כאן שאומרים אחרי זה "ושמרו", מקדימים את ה"ושמרו" לאמן שצריכים לענות אחרי הברכה. והמשיח יושב ומחכה שהיהודים יענו אמן על שתי הברכות הללו.

בכלותו לספר את סיפורו, ביקש שוב הרב אבוהב את רבי מרדכי יפה, שיתקן את הדבר על ידי כך שיפרסם את עניין עניית "אמן" בכל הזדמנות, הוא אמר לו גם כי כאשר לא עונים לברכה של שליח ציבור גורמים לכך שהברכה ההיא תהיה לבטלה, ומתחייבים ח"ו מיתה בידי שמים, אותה מחליף הקב"ה בעוני לאחר שעני חשוב כמת. הרב אבוהב סיים את דבריו באומרו, כי כתוב "ועמך כולם צדיקים" כל יהודי הוא בבחינת צדיק, וצדיק הוא זה המקיים כל יום את כל מה שאותיות צדי"ק מרמוזות על "צ" תשעים פעם עונים אמן על ברכות, אומר "ד" פעמים קדושה, שומע "י" קדישים, ואומר ק' ברכות. רבי מרדכי יפה הגאון הגדול שהתפרסם מאוחר יותר כ"בעל הלבושים", נסע הביתה לאחר שסיים את לימודיו באיטליה, הוא היה אסיר תודה לרב אבוהב לא רק בשל לימודי חכמת העיבור, אלא גם ובעיקר בגלל הערותיו המועילות בדבר הנחיצות הגדולה של עניית אמן אחרי כל ברכה וברכה.

צ'ין אדם לחברו

נקיון הכפיים של רבה של ירושלים מסופר על אשה עשירה ממדינת הונגריה שהיתה חשובת בנים שנים רבות, באה האשה אל רב העיר בה היא התגוררה, ובידה סכום של ארבע מאות זהובים, וביקשה לשלוח אותם כדורון לאחד הצדיקים שיתפלל עבורה שתיפקד בזרע של קיימא. הציע הרב לשלוח את הכסף להגה"ק רבי יוסף חיים זונענפעלד זיע"א רבה של ירושלים, עיה"ק ת"ו. מסרה האשה את הכסף, והרב שלח את הסכום לרבי יוסף חיים. כעבור כמה שבועות בא בעל האשה אל הרב בתרעומת, על כך שהסכים לקבל סכום גדול כזה מאשתו בלא ידיעתו, הרב הצטדק ואמר, שהיה בטוח שהאשה עשתה זאת מידיעת בעלה, אולם העשיר תבע שהרב ידרוש שיוחזר הכסף מירושלים. לרב לא היה נעים לעשות כן, לכן הציע לבעל שהוא ישלם את כל הסכום מכיסו הפרטי בתשלומים. עוד הם מדברים ומסכמים את הענין, נכנס הדוור לבית הרב והביא לו מכתב באחריות שהגיע מירושלים, העיף הרב מבט לכתובת השולח ומה נדהם לקרוא הרב יוסף חיים זונענפעלד מירושלים, פתח את המכתב ומצא את הסכום בסך ארבע מאות זהובים ששלח ל"י יוסף חיים זונענפעלד, הבעל התרגש וביקש לשמוע מה כתוב רבה של ירושלים? נענה הרב והקריא לפניו את המכתב: "קיבלתי את מכתבו בצירוף הכסף, אולם

מכיון שמעלת כבודו כותב שאשה מסרה לו זאת, חוששני אולי עשתה זאת מבלי רשות בעלה, (ראה מסכת בבא קמא קי"ט) לכן הנני משיב לו חזרה את הכסף, ואבקשו למסור כל הסך תיכף ומיד לאשה, אולם כמובן לא מיעטתי בשביל כך למלא את בקשתה בדבר התפילות, ויהי רצון שיתקבלו התפילות ויזכו לישועה בקרוב." עיני הרב והבעל זלגו דמעות מרוב התרגשות, ובו במקום שלח חזרה את הכסף לרבה של ירושלים.

הכרת הטוב

מספרים: בשנת תרע"א קרה מקרה להגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א בראדין, שהיה לבד בבית המרחץ והתעלף, וכמעט לא נותרה בו רוח חיים, לאושרו ולמזלו בא הבלן הממונה על תחזוק המקווה למקום. ולאחר מאמצים רבים הצליח להצילו. אין לתאר כמה ה"חפץ חיים" הכיר טובה ליהודי הבלן הזה, במשך כל ימיו הוא העמיד אותו בבית הכנסת על ידו, והטיב עמו בכל הזדמנות, בכל חג ובשמחת תורה, היה שותה אתו לחיים, מנשק אותו במצחו ומברך אותו שיהיה בריא ויארץ ימים יותר ממנו. ואמנם נתקיימה ברכתו והוא חי קרוב לתשעים שנה, ונפטר חדשים אחדים לאחר פטירת ה"חפץ חיים"

הילולא דצדקיא

שבת קודש ב' אדר הרה"ק רבי אהרן אריה ב"ר מאיר הגדול מפרעמיילשאן (תקע"ג) הרה"ק רבי יוסף ב"ר שבתאי מראשקוב הרה"ק רבי יצחק מאיר מוינקוב ב"ר אברהם יהושע העשיל מאפטא (תרט"ו) הרה"ק רבי ישראל ב"ר אברהם מרדכי מגור (תשל"ז)

יום ראשון ג' אדר הרה"ק רבי מרדכי יפה ב"ר אברהם (הלבוש - שע"ב)

יום שני ד' אדר הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר יוסף (רבי לייב שרה"ס (תקנ"א) הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארג-אוסטראה ב"ר נפתלי צבי (תקפ"ג)

יום שלישי ה' אדר הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארג-אוסטראה ב"ר נפתלי צבי (תקפ"ג) הרה"ק רבי ישעיה מפראגא ב"ר יעקב משה תרכ"ח

יום רביעי ו' אדר הרה"ק רבי דוד מאוסטראה ב"ר מרדכי טעבל (תלמיד הבעש"ט - תק"י)

יום חמישי ז' אדר משה רבינו בן עמרם (ב"א תפ"ח) הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב ב"ר משה יחזקאל (תקפ"א)

יום שישי ח' אדר הרה"ק רבי אליהו הכהן ב"ר שלמה אברהם (שבט מוסר - תפ"ט) הרה"ק רבי גרשון מלאצק (תלמיד הבעש"ט - תקמ"ה)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

מסופר על הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב זיע"א: (יומא דהילולא ז' אדר) פעם בא לפניו בעל עבירה, סיכם איתו רבינו שישובת אצלו, ופנה לרבנית שתכין סעודה מיוחדת לברית. ליל ש"ק התחיל הרבי שלום עליכם בקול נעים כדרכו בקודש, מיד נהפך בעל העבירה לבעל תשובה, וכקטן שנולד מחדש. בצפרא דשבתא ערך הרה"ק מקאליב סעודת ברית מילה לרגל קיום "ומלתם את ערלת לבבכם"

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב
מכל החברות 052-7655-222